

חִיזוּ יִקְרָא דְחָמָא. אִי זָכִי לְבַר, בְּרָא קָדִים לְשׂוֹאֵה
 יָדִיהַ עַל עֵינָיו וְלֹא־סִתְּמָא לֹזֵן, בְּמָה דְכָתִיב וַיֹּסֶף
 יִשִּׁית יָדוֹ עַל עֵינָיִךְ. בְּגִין דְּהָא חִיזוּ אַחְרָא דְלֹא
 קְדִישָׁא אֲזַדְמַנַּת לְקַבְּלִיהַ, וְעֵינָא דְחָמָא הַשְׁתָּא חִיזוּ
 קְדִישָׁא עַלְלָהּ, לָא יִסְתַּבֵּל בְּחִיזוּ אַחְרָא.

וְעוֹד, דְּהָהוּא נֶפֶשׁ סְמִיכַת לְקַבְּלִיהַ בְּבִיתָא, וְאִי
 אַשְׁתָּאֵר עֵינָא פְּקִיחָא, וְהָהוּא חִיזוּ אַחְרָא
 יִשְׂרֵי עַל עֵינָיו, בְּכָל מַה דְּאִסְתַּבֵּל אֶתְלַטֵּיָא, וְלֹא
 יִקְרָא דְעֵינָא הוּא, וְכָל שְׂפָן מְקַרְיָבוֹי, וְכָל שְׂפָן מִן
 מוֹתָא, דְלֹא יִקְרָא דִּילִיהַ לְאִסְתַּבֵּלָא בְּמָה דְלֹא
 אֲצַטְרִיךְ, וְלֹא־שְׂרִיָא עַל עֵינָיו מְלָה אַחְרָא. לְבַתָּר
 אֶתְכַסֵּיָא בְּעַפְרָא, וְהָא אֶתְעָרוּ חֲבָרְיָא עַל דִּינָא
 דְקַבְּרָא מַהוּ. וַיִּקְרָא הוּא, דִּי־סִתְּמִים עֵינָא מִן פְּלָא, עַל
 יָדָא דְבָרִיָה דְשָׁבַק בְּעַלְמָא.

לשון הקודש

מִרְאָה אַחַר יִשְׂרָה עַל עֵינָיו - בְּכָל מַה
 שְׁמִסְתַּבֵּל מִתְקַלְקַל, וְאִין זֶה כְּבוֹד
 הָעֵינַן, וְכָל שְׂפָן מְקַרְבִּי, וְכָל שְׂפָן מִן
 הַמּוֹת, שְׂאִין כְּבוֹדוֹ לְהִסְתַּבֵּל בְּמָה שְׂלֹא
 צְרִיךְ וּלְהַשְׁרוֹת עַל עֵינָיו דְבַר אַחַר.
 לְאַחַר כֵּךְ מִתְכַּסֶּה בְּעַפְרָא, וְהָרִי
 הַתְעוֹרְרוּ הַחֲבָרִים עַל דִּין הַקַּבֵּר מַהוּ,
 וְכְבוֹד הוּא שְׂיִסְתֵּם הָעֵינַן מִהַכֵּל עַל יְדֵי
 בְּנוֹ שְׁהַשְׂאִיר בְּעוֹלָם.

נִכְבֵּד שְׂרָאָה - אִם זָכָה לְבֹן, הַבֵּן
 מְקַדֵּם לְשִׁים יָדוֹ עַל עֵינָיו וְלִסְגַר אוֹתָם,
 כְּמוֹ שְׂכַתוֹב וַיֹּסֶף יִשִּׁית יָדוֹ עַל עֵינָיִךְ.
 מִשׁוֹם שְׂהָרִי מִרְאָה אַחַר לֹא קְדוּשׁ
 מִזְמַן כְּנֻגְדוֹ, וְהָעֵינַן שְׂרָאָתָה פְּעַת
 מִרְאָה קְדוּשׁ עַלְיוֹן, לֹא תִסְתַּבֵּל
 בְּמִרְאָה אַחַר.

וְעוֹד, שְׂאוֹתָה נֶפֶשׁ סְמוּכָה כְּנֻגְדוֹ
 בְּבִיתָא, וְאִם הָעֵינַן נִשְׂאָרַת פְּקוּחָה וְאוֹתוֹ

תָּא חַיִּי, כָּל שִׁבְעָה יוֹמִין, נִפְשָׁא אֲזֵלָא מִבֵּיתָא
 לְקַבְרָא, וּמִקַּבְרָא לְבֵיתָא, וְאֵתְאַבְּלַת עֲלֵיהּ,
 וְתֵלַת זְמַנִּין בְּיוֹמָא, אֶתְדַּנּוּ כְּחֻדָּא נִפְשָׁא וְנוֹפָא, וְלִית
 מָאן דִּידַע בְּעֵלְמָא, וַיִּשְׁנַח לְאַתְעָרָא לְבָא.

לְבַתָּר, גּוֹפָא אֶתְטְרִיד, וְנִפְשָׁא אֲזֵלָא וְאֶסְתְּחִיא ^{(דף}
^{רכו ע"ב)} בְּגִיהֶנָם, וְנִפְקָא וְשָׂטָא בְּעֵלְמָא,
 וּמִבְּקָרָא לְקַבְרִיהּ, עַד דְּמֵתְלַבְּשָׁא בְּמָה דְּאֵתְלַבְּשָׁא.

לְבַתָּר תְּרִיסַר יְרַחֵי, נְיִיחִין כְּלָא. גּוֹפָא שָׂבִיב ^(שְׂבִיב)
 בְּעַפְרָא. נִפְשָׁא אֶתְצַרִיר וְאֶתְנַהִיר בְּרוּחָא,
 בְּמֵאנָא דְּאֵתְלַבְּשָׁ. רוּחָא אֶתְעַנַּג בְּגִנְתָּא דְּעַדְן.
 נִשְׁמַתָּא סְלָקָא לְצַרוּרָא דְּעֵנוּנָא דְּכָל עֵנוּנִין. וְכֵלָא
 אֶתְקַשֵּׁר דָּא בְּדָא לְזַמְנִין יְדִיעֵן.

תָּא חַיִּי, וְוִי לֹון לְבַנֵּי נָשָׂא, דְּלָא מְסַתְּכְלִין וְלָא
 יְדַעִין וְלָא אֶשְׁתְּמוּדְעֵן, עַל מַה קְיַיְמִי, וַיִּתְנַשֵּׁי

לשון הקודש

שְׁמַתְלַבְּשָׁת בְּמָה שְׁמַתְלַבְּשָׁת.
 אַחַר שְׁנַיִם עָשָׂר חֻדָּשׁ כְּלָם נָחִים. הַגּוֹף
 נִשְׁאָר וְנָחַ בְּעַפְרָא. הַנִּפְשָׁא נִצְרַת
 וּמֵאִירָה בְּרוּחַ, בְּמִלְבוּשׁ שְׁמַתְלַבְּשָׁת.
 הַרוּחַ מֵתְעַנַּג בְּגִן עַדְן, וְהַנִּשְׁמָה עוֹלָה
 לְצַרוּר שֶׁל עֵנַג כָּל הָעֵנוּנִים, וְהַכָּל
 נִקְשָׁר זֶה בְּזֶה לְזַמְנַיִם יְדוּעִים.
 בָּא רָאָה, אוֹי לְהֵם לְבַנֵּי אָדָם שְׁלָא

בָּא רָאָה, כָּל שִׁבְעַת הַיָּמִים, הַנִּפְשָׁא
 הוֹלְכַת מִהַבַּיִת לְקַבְרָא, וּמִהַקַּבְרָא לְבֵיתָא,
 וּמֵתְאַבְּלַת עֲלֵיהּ, וְשִׁלְשׁ פְּעָמִים בְּיוֹם
 נִדְּוִנִים כְּאַחַד הַנִּפְשָׁא וְהַגּוֹף, וְאִין מִי
 שִׁיודַע בְּעוֹלָם וַיִּשְׁגִּיחַ לְעוֹרַר אֶת הַלֵּב.
 אַחַר כִּדְ הַגּוֹף נִטְרַד, וְהַנִּפְשָׁא הוֹלְכַת
 וּמֵתְרַחֶצֶת בְּגִיהֶנָם, וַיּוֹצֵאת וּמְשׁוֹטְטַת
 בְּעוֹלָם וּמִבְּקַרְתָּ אֶת קַבְרוֹ, עַד

מְנִיחֵהוּ לְמַעַבְדֵי פְקוּדֵי אֲזִרְיֵיתָא. דְּאִית פְּקוּדֵי
 אֲזִרְיֵיתָא דְּעַבְדֵי לְבוּשׁ יָקָר לְעֵילָא. וְאִית פְּקוּדֵי
 אֲזִרְיֵיתָא דְּעַבְדֵי לְבוּשׁ יָקָר לְתַתָּא. וְאִית פְּקוּדֵי
 אֲזִרְיֵיתָא דְּעַבְדֵי לְבוּשֵׁי יָקָר לְהַאי עֲלָמָא. וְכֻלָּא
 אֲצַטְרִיכֵן לֵיה לְבַר נָשׁ, וּמִן יוֹמוֹי מַמָּשׁ, בְּלִחוּ
 מִתְתַּקְּנֵן, בְּמַה דְּאֲקִימְנָא.

רַבִּי יְהוּדָה סָבֵא, אֲתֵרְגִּישׁ בְּדַעְתִּיהּ יוֹמָא חַד, וְאַחֲזוּ
 לֵיה בְּחֻלְמִיהּ, חַד דִּיּוֹקְנָא מְנַהֲרָא דִּילֵיהּ,
 תְּקִיף, דְּאֲזִדְּתֵר לְאַרְבַּע סְטֵרִין, אָמַר לְהוּ, מָאי הָאֵי.
 אָמְרוּ לֵיהּ, לְבוּשָׁא דִּילָךְ הוּא, לְדִיּוּרָא דְּהַבָּא,
 וּמַהֲהוּא יוֹמָא הָוָה חַדִּי.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כָּל יוֹמָא וְיוֹמָא, רוּחִין דְּצַדִּיקֵי
 יִתְבִּין בְּלְבוּשֵׁיהוֹן, שׁוּרִין שׁוּרִין בְּגִנְתָּא דְּעַדָּן,
 וּמַשְׁבְּחָן לְקַדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא, בִּיקְרָא עֲלָאָה. הָדָא

לשון הקודש

אַחַד, וְהָרְאוּ לוֹ בְּחֻלּוּמוֹ דְּמוֹת אַחַת
 מֵאוּר שְׁלוֹ, חֻזְקָה, שְׁזוּהַרְתָּ לְאַרְבַּעַה
 צְדָדִים. אָמַר לְהֵם, מַה זֶה? אָמְרוּ לוֹ,
 לְבוּשׁ שְׁלָךְ לְמַדוּר הַזֶּה, וּמֵאוֹתוֹ הַיּוֹם
 הָיָה שְׁמֵחַ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כָּל יוֹם וְיוֹם רוּחוֹת
 הַצַּדִּיקִים יוֹשְׁבִים בְּלְבוּשֵׁיהֶם שׁוּרוֹת
 שׁוּרוֹת בְּגַן עֵדֶן וּמַשְׁבְּחִים אֶת הַקָּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא בְּכַבּוּד עֲלִיּוֹן. זֶהוּ שְׁכַתוֹב

מִסֵּתַבְּלִים וְלֹא יוֹדְעִים וְלֹא מוֹדְעִים עַל
 מַה עוֹמְדִים, וְנִשְׁכַּח מֵהֶם לַעֲשׂוֹת
 מְצוּוֹת הַתּוֹרָה. שְׁנַיִשׁ מְצוּוֹת תּוֹרָה
 שְׁעוֹשׂוֹת לְבוּשׁ נִכְבָּד לְמַעְלָה, וְנִשׁ
 מְצוּוֹת תּוֹרָה שְׁעוֹשׂוֹת לְבוּשׁ נִכְבָּד
 לְמַטָּה, וְנִשׁ מְצוּוֹת תּוֹרָה שְׁעוֹשׂוֹת לְבוּשׁ
 נִכְבָּד לְעוֹלָם הַזֶּה, וְהַבֵּל צְרִיךְ לוֹ לְאָדָם,
 וּמִמְיוֹ מַמָּשׁ כָּלֶם נִתְקַנְּיִם, כְּמוֹ שְׁבַאֲרֵנוּ.
 רַבִּי יְהוּדָה הִזְקֵן הַתְּרַגְּשׁ בְּדַעְתּוֹ יוֹם

הוא דְּכָתִיב, (תהלים קמ) אַךְ צְדִיקִים יִזְדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁבוּ
 יִשְׂרָאֵל אֶת פְּנֵיךָ. אָמַר רַבִּי אֲבָא, בְּקִדְמִיתָא מַה
 כָּתִיב וַיִּשְׁתַּחֲוּ יִשְׂרָאֵל וְגו', בְּמַה דְּאִוְקִימְנָא, מָאן
 מְטָה, דָּא כְּנֻסְתָּ יִשְׂרָאֵל. רֵאשׁ הַמְטָה, דָּא צְדִיק.
 עַל רֵאשׁ הַמְטָה, דָּא מְלָכָא קְדִישָׁא, דְּשִׁלְמָא כְּלָה
 דִּילֵיהּ, בְּמַה דְּכָתִיב (שיר השירים ג) הִנֵּה מִטָּתוֹ שָׁלְשָׁלְמָה.
 דִּיעֲקֹב לְדִידֵיהּ קָא סָגִיד, לְהַהוּא דְקָאִים עַל רֵאשׁ
 הַמְטָה, יִשְׂרָאֵל שְׁמִיהּ, בְּגִינֵי כֶּךָ, וַיִּשְׁתַּחֲוּ יִשְׂרָאֵל עַל
 רֵאשׁ הַמְטָה.

לְבַתָּר, בֵּינוּ דִידְעָ יַעֲקֹב, דְּהָא בְּדִרְגָּא עֲלָאָה
 אֲשֶׁתָּלִים, וְדִרְגָּא דִילֵיהּ הוּא לְעֵילָא עִם
 אֲבַהֲתָא, וְהוּא בְּלַחֲזוּדֵי תְקוּנָא שְׁלִימְתָא, אַחֲסִין
 לְפִיָּה, וְחָדֵי וְאֶתְתַּקַּף בְּרַעוּתָא עֲלָאָה דְקִדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא בֵּיהּ. מַה כָּתִיב בֵּיהּ, וַיִּתְחַזַּק יִשְׂרָאֵל וַיֵּשֶׁב עַל
 הַמְטָה, עַל הַמְטָה מִמֶּשׁ, דְּהָא בְּדִרְגָּא עֲלָאָה וַתִּיר

לשון הקודש

השתתחה, לאותו שעומד על ראש
 המטה, וישראל שמו, משום כן וישתחו
 וישראל על ראש המטה.

אחר כך, בין שיעקב ידע, שהרי בדרגה
 עליונה השתלם, ודרגתו היא למעלה עם
 האבות, והוא לבדו תקון שלם, התחזק
 לבו ושמה, והתחזק ברצון עליון של
 הקדוש ברוך הוא בו, מה פתוב בו?

(תהלים קמ) אך צדיקים יזדו לשמך וישבו
 ישראלים את פניך. אמר רבי אבא,
 בתחלה מה פתוב? וישתחו וישראל וכו',
 כמו שבארנו. מי המטה? זו כנסת
 ישראל. ראש המטה - זה צדיק. על
 ראש המטה - זה המלך הקדוש,
 שהשלוש של הכל שלו, שפתוב (שיר א)
 הנה מטתו שלשלמה, שיעקב לשלו

אֲשֶׁתָּלָם, וּבָאָה חוֹלְקִיהָ.

תָּאנָא, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּמִתְנִיתָא דִּילָן אוֹקִימָנָא,
 הָא דְתַנִּינָן בְּאַרְבַּעַה פְּרָקִים בַּשָּׁנָה הָעוֹלָם
 נִדוּן, בְּפִסְחָא עַל הַתְּבוּאָה, בַּעֲצַרְתָּ עַל פְּרוֹת הָאֵילָן,
 בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה כָּל בְּאֵי הָעוֹלָם עוֹבְרִים לְפָנָיו כְּבִנֵי
 מְרוֹן, וּבְחַג גְּדוּזִין עַל הַמָּוִם, הָא אוֹקִימָנָא מְלִי. וְרוּא
 דְּמִתְנִיתָא אוֹקִימָנָא, בְּפִסְחָא עַל הַתְּבוּאָה וְכוּ', לְקַבִּיל
 רְתִיבָא עֲלָאָה, רָוּא דְאַבְהֵן, וְדוּד מִלְכָּא.

בְּפִסְחָא עַל הַתְּבוּאָה, דְּהָכִי הוּא מְמֹשׁ, וְהָא
 אוֹקִימָנָא מְלָה דָּא, עַל מָה אֲתִיבָא מִצָּה
 בְּפִסְחָא, וְהָא דִינָא הוּא, דִינָא דְמַלְכוּתָא דִינָא, וְדָא
 שִׁירוּתָא דְשָׂרְיָאוּ יִשְׂרָאֵל לְמִיעַל בְּחוֹלְקָא קְדִישָׁא
 דְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּלְבַעֲרָא מְנִיחָהוּ חֲמִין, דְּאִיהוּ
 טַעֲוִין אַחֲרֵינִין דִּי מְמַנָּן עַל עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוּדָת

לשון הקודש

דְּבָרִים, וְסוּד הַמִּשְׁנָה בְּאַרְנֵי, בְּפִסְחָא עַל
 הַתְּבוּאָה וְכוּ', בְּגִיד הַמַּרְכָּבָה הַעֲלִיּוֹנָה,
 סוּד הָאֲבוֹת, וְדוּד הַמְּלָךְ.

בְּפִסְחָא עַל הַתְּבוּאָה, שְׂפָדָּ זֶה מְמֹשׁ,
 וְהָרִי בְּאַרְנֵי דְכָר זֶה, עַל מָה בָּאָה מִצָּה
 בְּפִסְחָא, וְהָרִי דִין הוּא, דִּין הַמַּלְכוּת דִּין,
 וְזוּ הָרֵאשִׁית שֶׁהִתְחִילוּ יִשְׂרָאֵל לְהַכְנִס
 בְּחֶלֶק הַקְּדוּשׁ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 וּלְבַעַר מֵהֶם חֲמִין, שֶׁהִיא טַעֲוִית אַחֲרוֹת

וַיִּתְחַזַּק יִשְׂרָאֵל וַיֵּשֶׁב עַל הַמָּטָה, עַל
 הַמָּטָה מְמֹשׁ, שְׁהָרִי בְּדַרְגָּה עֲלִיּוֹנָה יוֹתֵר
 הַשְּׂתָלָם. אֲשֶׁרֵי חֲלָקוּ.

שְׁנִינָו, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּמִשְׁנַתְנוּ
 בְּאַרְנֵי, הָרִי שְׁשִׁנֵּנוּ בְּאַרְבַּעַה פְּרָקִים
 בַּשָּׁנָה הָעוֹלָם נִדוּן: בְּפִסְחָא עַל הַתְּבוּאָה,
 בַּעֲצַרְתָּ עַל פְּרוֹת הָאֵילָן, בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה
 כָּל בְּאֵי הָעוֹלָם עוֹבְרִים לְפָנָיו כְּבִנֵי מְרוֹן,
 וּבְחַג גְּדוּזִים עַל הַמָּוִם. הָרִי בְּאַרְנֵי

כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת דְּאֶקְרוּן אֱלֹהִים אַחֲרֵיהֶם, אֱלֹהֵי נֶכֶד.
 וְאֶקְרוּן חֲמִין, יֵצֵר הָרַע, וְלִמְיַעַל בְּמִצְחָה, חוֹלְקָא
 קַדִּישָׁא דְקַדְשָׁא בְּרִידָה הוּא אִמְאֵי תְבוּאָה. (ס"א ל"ג כְּמָה
 דְּאֵת אִמְר, (ירמיה ב) תְבוּאָתָהּ בַּה"א, רְמִיזוּ לְה"א קַדְמָאָה דְשִׁמְעָא קַדִּישָׁא) בְּגִין כְּדֵי,
 בְּפִסְחָה נְדוּנִין עַל הַתְבוּאָה, וְאוֹקוּמְנָא דְעֵלְמָא אֲתִדְן
 עַל דִּינָא דְה"א.

בְּעֵצְרַת עַל פִּירוֹת הָאֵילָן. פִּירוֹת הָאֵילָן, פִּירוֹת
 הָאֵילָנוֹת מִיבְעֵי לֵיה, מָאן פִּירוֹת הָאֵילָן.
 אֵלָא, דָּא הוּא אֵילָנָא רַבְרָבָא וְתַקִּיף לְעֵילָא. פִּירוֹת
 הָאֵילָן, כְּמָה דְכְּתִיב, (הושע יד) אֲנִי כְבוֹרֵשׁ רַעְנָן מִמְּנֵי
 פְּרִידָה נְכֻצָּא.

בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה עוֹבְרִין לְפָנֵינוּ כְּבִנֵי מְרוֹן. תָּנָא רֵאשׁ
 הַשָּׁנָה, דָּא הוּא רִישָׁא דְשִׁתָּא דְמַלְפָּא,
 וּמָאן הוּא רֵאשׁ הַשָּׁנָה, דָּא יִצְחָק, דְּאֶקְרִי רֵאשׁ,

לשון הקודש

הָאֵילָן?! פִּירוֹת הָאֵילָנוֹת צְרִידָה לְהִיּוֹת!
 מַה זֶה פִּירוֹת הָאֵילָן? אֵלָא זֶהוּ הָאֵילָן
 הַגָּדוֹל וְהַחֲזָק לְמַעְלָה. פִּירוֹת הָאֵילָן,
 כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב (הושע יד) אֲנִי כְבוֹרֵשׁ רַעְנָן
 מִמְּנֵי פְּרִידָה נְכֻצָּא.

בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה עוֹבְרִין לְפָנֵינוּ כְּבִנֵי מְרוֹן.
 שְׁנֵינּוּ, רֵאשׁ הַשָּׁנָה זֶהוּ רֵאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁל
 הַמִּלְכָּה. וּמִי הוּא רֵאשׁ הַשָּׁנָה? זֶה יִצְחָק
 שְׂנַקְרָא רֵאשׁ, שֶׁהוּא רֵאשׁ אֶחָד שֶׁל

שְׂמִמְנֵים עַל עַמִּים עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים
 וּמִזְלוֹת שְׂנַקְרָאִים אֱלֹהִים אַחֲרֵיהֶם, אֱלֹהֵי
 נֶכֶד, וְנַקְרָאִים חֲמִין, יֵצֵר הָרַע, וְלַהֲפִינֵם
 בְּמִצְחָה, חֲלֵק הַקְּדוֹשׁ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא. לְמָה תְבוּאָה? וְכֵמוֹ שְׂנַקְרָא תְבוּאָתָהּ
 בַּה"א, רְמִיזוּ לְה"א רֵאשׁוּנָה שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ לְבִן
 בְּפִסְחָה נְדוּנִים עַל הַתְבוּאָה, וּבְאַרְנוֹ
 שְׁהַעוֹלָם נְדוּן עַל דִּין שֶׁל ה"א.

בְּעֵצְרַת עַל פִּירוֹת הָאֵילָן. פִּירוֹת

דַּאִיְהוּ חַד רִישָׁא דְמַלְכָּא (נ"א לְעִילָא), אַתְר דְּאַקְרִי שְׁנָה.
בְּגִינֵי כֶךְ כָּל בָּאֵי עוֹלָם עוֹבְרִין לְפָנֵינוּ כְּבִי מְרוֹן.
וְעַל דָּא תְּנִינֵן, בְּרֵאשׁ הַשְּׁנָה, דְּהָא בְּרִישָׁא דְשַׁתָּא
שְׁאֵרֵי יִצְחָק.

וּבְחַג גְּדוּנִין עַל הַמִּיּוֹם, דָּא הוּא שִׁירוּתָא (דְּרִישָׁא)
דִּימִינָא דְמַלְכָּא, וְעַל דָּא חֲדוּתָא דְמִיָּא
אַשְׁתַּפַּח בְּכָלֵא, בְּשַׁעְתָּא דְנִסְכֵי מִיָּא, וְשָׂאֲבֵי לוֹן, בְּגִין
דְּמִיּוֹם הָא יְדִיעָא. וְעַל דָּא בְּאַרְבַּעַה פְּרָקִים אֱלִין.
כָּלֵא מוֹשְׁתַּכְחִין. (דף רכו ע"א)

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כִּד יִסְתַּכְּלוֹן מַלְיָ, כָּלֵא אַשְׁתַּפַּח
בְּהֵי פְּרָקוֹן, אַבְרָהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב, דְּדוּד
מַלְכָּא. וּבְהֵי עֲלָמָא אַתְדִּין, וּבְאַרְבַּע פְּרָקִין בְּגִין נְשָׂא
אַתְדִּינוּ, בְּיוֹמִין דְּאַשְׁתַּפַּחוּ בְּעֲלָמָא. וּבְכָל יוֹמָא וַיּוֹמָא,
סְבָרִין פְּתִיחֵן וְעוֹבְדִין כְּתִיבִין, וְלִית מָאן דִּישְׁנָה, וְלִית
מָאן דִּירְכִין אֹדְנִיה, וְאוֹרִייתָא אַסְחִידַת בֵּיה בְּכָל

לשון הקודש

ידוע, ועל זה בארבעה פרקים אלו הכל
נמצאים.

אמר רבי יוסי, כשיסתכלו בדברים,
הכל נמצא בפרקים הללו, אברהם,
יצחק ויעקב, דוד המלך, ובאלה העולם
גדון, ובארבעה פרקים בני אדם גדונים
בימים שנמצאים בעולם, ובכל יום ויום
הספרים נפתחים והמעשים נכתבים,

המלך ולמעלה, מקום שנקרא שנה, לבן
כל באי עולם עוברים לפניו כבני מרון,
ועל זה שנינו בראש השנה, שהרי
בראש השנה שורה יצחק.

ובחג גדונים על המים, זוהי ראשית
ושל ראשו של ימין המלך, ועל זה שמחת
המים נמצאת בכל בשעה שמנסכים
מים ושואבים אותם, משום שמיום זה

יִזְמָא, וְקָלָא קָרִי בְּחִילָא, (משלי ט) מִי פָתִי יִסַּר הִנֵּה
חֶסֶר לֵב אָמְרָה לוֹ, וְלִית מָאן דִּי־צִית לְקָלִיָּהּ.

תָּאנָא בְּשַׁעְתָּא דְּבַר נָשׁ קָאִים בְּצַפְרָא, סְהַדִּין
קְוִימִין לְקַבְּלִיָּהּ, וְסְהַדִּין בֵּיתָהּ, וְהוּא לָא
אֲשַׁנַּח. נִשְׁמַתָּא אֲסַהֲדַת עֲלֵיהּ, בְּכָל עֵדוֹן וּבְכָל
שַׁעְתָּא, אִי אָצִית יָאוּת. וְאִי לָאוּ, הָא סְפָרִין פְּתִיחִין
וְעוֹבְדִין פְּתִיבִין. אָמַר רַבִּי חֲזִיא, וּפְאִין אִינוֹן צְדִיקִינָא,
דְּלֵא מְסַתְּפוּ מִן דִּינָא, לָא בְּעֵלְמָא דִּין, וְלֵא בְּעֵלְמָא
דְּאֲתִי. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (משלי כח) וְצְדִיקִים כִּכְפִיר
יִבְטָח. וּכְתִיב, (תהלים לד) צְדִיקִים יִרְשׁוּ אֶרֶץ.

רַבִּי חֲזַקִּיָּה פָּתַח וְאָמַר, (בראשית טו) וַיְהִי הַשָּׁמֶשׁ לְבָא
וְתִרְדְּמָה נִפְלָה עַל אַבְרָם וְגו', הָאִי קָרָא
אוֹקְמוּהָ. אָבַל דָּא יִזְמָא דְּדִינָא קִשְׂיָא, דְּאֲפָקִי לִיָּהּ
לְבַר נָשׁ מִהָאִי עֵלְמָא. דְּתַנְיָא, (תהווא יזמא) זְמַנָּא דְּמַטָּא

לשון הקודש

לא - הרי הספרים פתוחים והמעשים
נכתבים. אמר רבי חזיא, אשרי
הצדיקים שאינם פוחדים מן הדין לא
בעולם הזה ולא בעולם הבא. והו
שפתוב (שם כח) וצדיקים ככפיר יבטח.

וכתוב (תהלים לד) צדיקים ירשו ארץ.

רבי חזקיה פתח ואמר, (בראשית טו) ויהי
השמש לבא ותרדמה נפלה על אברם
וגו'. פסוק זה בארוהו, אבל זה יום הדין

ואין מי שישים לב, ואין מי שיזכיר
אזנים. והתורה מעידה בו בכל יום,
וקול קורא בחיל, (משלי ט) מי פתי יסר
הנה חסר לב אמרה לו, ואין מי
שיקשיב לקולו.

למדנו, בשעה שגן אדם קם בכקר,
עדים עומדים פגגדו ומעידים בו, והוא
אינו משגיח. הנשמה מעידה עליו בכל
זמן ובכל שעה. אם הקשיב - יפה, ואם

דְּבַר נָשׁ נָפִיק מִהָאֵי עֲלָמָא, הֵהוּא (יומא) זְמַנָּא יוֹמָא
 דְּדִינָא רַבָּא, דְּאִתְחַשְׁדָּ שְׁמִשָּׂא מִן סִיחָרָא, כְּמָה
 דְּכַתִּיב, (קהלת יב) עַד אֲשֶׁר לֹא תִחַשְׁדָּ הַשְּׁמֶשׁ, דָּא
 נִשְׁמַתָּא קַדִּישָׁא, דְּאִתְמַנְעַת מִבְּר נָשׁ, תְּלַתִּין יוֹמִין,
 עַד לֹא יִפּוּק מֵעֲלָמָא (וְהָא חֲזוּ), וְחָמָא דְּצוּלְמָא
 דְּאִתְמַנְעַת מִנִּיהּ וְלֹא אִתְחַזִּי.

מָאֵי טַעְמָא אִתְמַנְעַת מִנִּיהּ. בְּגִין דְּנִשְׁמַתָּא קַדִּישָׁא
 סְלִקַת, וְאִתְעַבְרַת מִנִּיהּ, וְלֹא אִתְחַזִּי. דְּלֹא
 תִימָא, דְּכַד מִית בַּר נָשׁ וְאִתְחַלְשָׁ, הָאֵי נִשְׁמַתָּא
 אִתְעַבְרַת מִנִּיהּ, אֲלֵא כִד אִיחֻוּ בְּחַיִּיו, בְּתוֹקְפֵיהּ,
 אִתְעַבְרַת מִנִּיהּ (וְאִתְחַלְשָׁ) הָאֵי נִשְׁמַתָּא, וְלֹא נִהָרָא
 לְרוּחָא, וְרוּחָא לֹא נָהִיר לְנַפְשָׁא, כְּדִין צוּלְמָא
 אִתְעַבְרַת מִנִּיהּ, וְלֹא נָהִיר לִיהּ. (אֲלֵא) מִהֵהוּא יוֹמָא,
 כֻּלָּא מְכַרְזֵי עֲלִיָּה, וְאִפִּילוּ צַפְרֵי שְׂמִיָּא. מָאֵי טַעְמָא.

לשון הקודש

מַה הַטַּעַם נִמְנַע מִמֶּנּוּ? מִשּׁוּם שְׁחֵנִשְׁמָה
 הַקְדוּשָׁה עוֹלָה וּמַעְבְּרַת מִמֶּנּוּ וְלֹא
 נִרְאִית. שְׁלֵא תֵאמַר, שְׂכַשְׁמַת אָדָם
 וְנִחְלָשׁ, נִשְׁמָה זֹו מַעְבְּרַת מִמֶּנּוּ, אֲלֵא
 כִּשְׁהוּא בְּחַיִּיו כְּכֹחַ, מַעְבְּרַת מִמֶּנּוּ
 (וְנִחְלָשׁת) נִשְׁמָה זֹו וְלֹא מְאִירָה לְרוּחַ,
 וְהַרוּחַ לֹא מְאִירָה לְנַפֶּשׁ, וְאִזּוּ מַעְבְּרַת
 מִמֶּנּוּ הַעֲלָם וְלֹא מְאִיר לוֹ. (אֲלֵא) מֵאוֹתוֹ
 הַיּוֹם כֻּלָּם מְכַרְזִים עֲלָיו, וְאִפִּילוּ צַפְרֵי

הַקִּשָּׁה שְׂמוּצִיָּאִים אֵת הָאָדָם מִהָעוֹלָם
 הַזֶּה. שְׂשֵׁנִינּוּ, וְאוֹתוֹ יוֹם הַזְּמַן שְׂמַנִּיעַ
 שְׁהָאָדָם יוֹצֵא מִהָעוֹלָם הַזֶּה, אוֹתוֹ וְיוֹם
 זְמַן יוֹם הַדִּין הַגְּדוֹל, שְׂנַחֲשָׁד הַשְּׁמֶשׁ מִן
 הַלְבָנָה, כְּמוֹ שְׂכַתוּב (קהלת יב) עַד אֲשֶׁר
 לֹא תִחַשְׁדָּ הַשְּׁמֶשׁ, זֹו הַנִּשְׁמָה הַקְדוּשָׁה
 שְׂנַמְנַעַת מִבְּן הָאָדָם שְׁלִשִׁים יוֹם עַד
 שְׁלֵא יוֹצֵא מִן הָעוֹלָם, וְרוּחָה שְׁהַעֲלָם
 שְׂנַמְנַעַת מִמֶּנּוּ וְלֹא נִרְאָה.

בְּנֵי הַנְּשֻׁמָּתָא הָא סְלֵקָא מְנִיָּה, וְרוּחָא לָא נְהִיר
 לְנַפְשָׁא, בְּדִין נַפְשָׁא אֶתְחַלְשֵׁת, וּמִיכְלָא וְכָל
 תִּיאֻבְתָּא דְנוּפָא, סְלֵקָא מְנִיָּה וְאֶתְעֵבֵר.

וְאָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וְאֶפִּילוּ כָּל זְמָנָא דְנַפִּיל אִינִישׁ
 בְּבֵי מַרְעִיָּה, וְלֹא יָכִיל לְעַלְאָה, נְשֻׁמָּתָא
 אֶתְעֵבֵרֵת וְסְלֵקָא מְנִיָּה, וּבְדִין לָא נְהִיר רוּחָא לְנַפְשָׁא,
 עַד דְּדִינֵין דִּינִיָּה דְבַר נֶשׁ. וְאִי דִּינֵין לִיָּה לְבַר נֶשׁ
 לְטַב, בְּדִין נְשֻׁמָּתָא אֶתְחַדְרֵת לְאַתְרָהּ, וְנְהִירָא לְכָלֵּא.
 הָא בְּזַמְנָא דְקִיּוּמָא מְלָה בְּדִינָא. וּבְזַמְנָא דְלֹא קִיּוּמָא
 מְלָה בְּדִינָא, תְּלַתִּין יוֹמִין אֶקְדִּימֵת נְשֻׁמָּתָא לְכָלֵּא,
 וְצוּלְמָא אֶתְעֵבֵר מְנִיָּה.

תָּאנָא, בְּזַמְנָא דְדִינֵין לִיָּה לְבַר נֶשׁ לְעִילָא, סְלֵקִין
 לְנְשֻׁמָּתִיָּה לְבֵי דִינָא, וְדִינֵין עַל מִימְרָהָא,
 וְהִיא אֶסְהִידֵת בְּכָלֵּא, וְאֶסְהִידֵת בְּכָל רַעֲיוּנֵי דְבַר נֶשׁ.

לשון הקודש

לְטוֹב, אִזּוּ הַנְּשֻׁמָּה חוֹזֶרֶת לְמִקּוּמָהּ
 וּמְאִירָה לְכָל. הַרִי בְּזַמֵּן שְׁעוּמֵד הַדְּבַר
 בְּדִין, וּבְזַמֵּן שְׁלֹא עוּמֵד הַדְּבַר בְּדִין,
 שְׁלֹשִׁים יוֹם מְקַדִּימָה הַנְּשֻׁמָּה לְכָל,
 וְהַצֵּלָם מֵעֵבֵר מִמֶּנּוּ.

שְׁנִינֵי, בְּזַמֵּן שְׁדָנִים אֶת הָאָדָם
 לְמַעְלָה, מַעְלִים אֶת נְשֻׁמָּתוֹ לְבֵית דִּין
 וְדָנִים אוֹתָהּ עַל פִּי דְבָרֶיהָ, וְהִיא מְעִידָה
 בְּכָל וּמְעִידָה בְּכָל רַעֲיוֹנוֹת הָאָדָם,

הַשְּׂמִים. מַה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שְׁנֻשְׁמָה זֶו
 עֲלֵתָה מִמֶּנּוּ, וְהָרוּחַ לֹא מְאִירָה לְנַפְשׁ,
 וְאִזּוּ הַנְּפֶשׁ נַחֲלֶשֶׁת, וְהַמְאָכֵל וְכָל
 תְּאוֹנוֹת הַגּוּף עוֹלִים מִמֶּנּוּ וּמְעֵבְרִים.

וְאָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וְאֶפִּילוּ כָּל פַּעַם
 שְׁנוּפֵל אִישׁ בְּבֵית חֲלָיו וְלֹא יָכוֹל
 לְהַתְּפִלֵּל, הַנְּשֻׁמָּה מְעֵבֵרֵת וְעוֹלָה מִמֶּנּוּ,
 וְאִזּוּ הָרוּחַ לֹא מְאִירָה לְנַפְשׁ, עַד שְׁדָנִים
 דִּינֵוּ שֶׁל הָאָדָם. וְאִם דָּנִים אֶת הָאִישׁ

וּבְעוֹבְדֵיין לֹא אִסְהִידת, דְּהָא כְּלָהוּ בְּסַפְרָא כְּתִיבִין.
 וּכְלָהוּ דְיִינִין לִיה לְפָר נָשׁ, בְּהֵיָא שְׁעָתָא דְדִינִין
 לִיה לְפָר נָשׁ לְעִילָא, כְּדִין דְחָקָא דְנוּפָא אֲשַׁתְּבַח,
 יְתִיר מִשְׁאָר זְמַנֵּיא.

אִי דְיִינִין לִיה לְטַב, כְּדִין אַרְפִּין מְנִיָּה. וְזִיעָא
 אֲתַבְקַע עַל גּוּפָא, וְנִשְׁמָתָא אֶהְדַּרַת לְבַתָּר,
 וְנִהָרָא לְכֹלָא. וְלֹא סָלִיק כּוּר נָשׁ מִפִּי מְרַעִיָּה לְעַלְמִין,
 עַד דְדִינִין דִּינִיָּה לְעִילָא. וְאִי תִימָא, הָא כְּמָה חִיבִי
 עַלְמָא, כְּמָה רִשְׁעֵי עַלְמָא, קְיִימִין בְּקִיּוּמֵיהוּ. אֶלָּא,
 קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲשֵׁינַח כְּדִינֵיה דְפָר נָשׁ, אִף עַל גַּב
 דְּהַשְׁתָּא לֹא זְכִי, וְהוּא חֲמִי דְהָא לְבַתָּר זְכִי, דְאִין
 לִיה לְטַב. אִו לְזַמְנִין דְאֹלִיד כּוּר, דִּינֵהוּי זַפְּאָה
 בְּעַלְמָא, וְעַל דָּא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאִין לִיה לְטַב.
 וְכָל עוֹבְדֵי וְדִינֵי דְקְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְטַב, וּבְכֹלָא

לשון הקודש

עולם, כְּמָה רִשְׁעֵי עוֹלָם עוֹמְדִים בְּקִיּוּמָם?
 אֶלָּא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁנֵּי כְּדִין
 הָאָדָם, אִף עַל גַּב שְׁפַעַת לֹא זוֹכֵה, וְהוּא
 רוּחָה שְׂאֵחַר כְּךָ יוֹכֵה – דִּן אוֹתוֹ לְטוֹבָה.
 אִו לְפַעְמִים שְׂמוּלִיד בֵּין שִׁיחָה צְדִיק
 בְּעוֹלָם, וְעַל זֶה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא דִּן
 אוֹתוֹ לְטוֹבָה.

וְכָל מַעֲשָׂיו וְדִינָיו שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לְטוֹבָה, וּמְשַׁנֵּי בְּהַבֵּל, כְּמוֹ שְׁפַתוֹב

וּבְמַעֲשִׂים לֹא מְעִידָה, שְׁחֲרֵי כֹלָם
 כְּתוּבִים בְּסַפְרִים, וְכֹלָם דְּנִים אֶת הָאָדָם.
 בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שְׁדָנִים אֶת הָאָדָם לְמַעְלָה,
 אִו דְחַק הַגּוּף נִמְצָא יוֹתֵר מִשְׁאָר הַזְּמַנִּים.
 אִם דְּנִים אוֹתוֹ לְטוֹבָה, אִו מְרַפִּים מִמֶּנּוּ,
 וְזִיעָה נִבְקַעַת עַל הַגּוּף, וְהַנְּשָׁמָה חוֹזֶרֶת
 אַחֵר כְּךָ וּמְאִירָה לְכָל, וְלֹא עוֹלָה אָדָם
 מִבֵּית חָלִיו לְעוֹלָמִים עַד שְׁדָנִים דִּינֵו
 לְמַעְלָה. וְאִם תֵּאמַר, הָרִי כְּמָה חִיבִי

אֲשַׁנֶּה. כְּמָה דְכָתִיב, (יחזקאל לג) חֵי אֲנִי נְאֻם ה' וְגו' אִם
אֲחַפּוּז בְּמֹת הָרָשָׁע כִּי אִם בְּשׁוֹב רָשָׁע מִדְּרָכּוֹ. וּבְגִין
דָּא, כֹּל אֵינּוֹן חַיִּיבֵי עֲלָמָא, דְקַיְיִמִין בְּקִיּוּמֵיהוֹ,
קִדְשָׁא בְרִידָהּ הוּא דְאִין לֹון לְטַב.

וְלִזְמַנִּין, דְאֵינּוֹן מִרְעִין אֲשֶׁתְּלִימוֹ זְמַנֵּיהוֹ,
מִלְמִשְׁרֵי תַמְּוֹן. כְּמָה דְאֵתְ אָמַר, (דברים כח)
וְחִלָּאִים רָעִים וְנֶאֱמָנִים, דְעַבְדוּ מְהֵימְנוּתָא. דְכַד
שְׂרִיאָן עָלֵיהּ דְכַר (דף רכו ע"ב) נָשׁ, מִסְתַּלְקֵי מֵיָהּ לְבַתָּר
דְאֲשֶׁלִימוֹ זְמַנֵּיהוֹ, בֵּין לְצַדִּיקָיָא, בֵּין לְחַיִּיבָא, וְכֹלָא
אֶתְעַבַד בְּדִינָא בְּדַקְאֲמָרוֹן:

וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת בְּנֵי יוֹסֵף וַיֹּאמֶר מִי אַלֶּהָ, אָמַר
רַבִּי יִצְחָק, הֵאֵי קָרָא קִשְׁיָא, דְכָתִיב וַיֵּרָא
יִשְׂרָאֵל, וְכָתִיב וְעֵינַי יִשְׂרָאֵל כָּבְדוּ מִזֶּקֶן לֹא יוֹכֵל
לְרֹאוֹת, אִי לֹא יוֹכֵל לְרֹאוֹת, מַהוּ וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל. אֶלָּא

לשון הקודש

שְׂבָשְׁשׁוּרִים עַל הָאָדָם מִסְתַּלְקִים מִמֶּנּוּ
לְאַחַר שְׁהַשְׁלִימוֹ זְמַנָּם, בֵּין לְצַדִּיקִים, בֵּין
לְרָשָׁעִים, וְהַכֹּל נֶעֱשֶׂה בְּדִין, כְּמוֹ
שֶׁבְּאַרְנוֹ.

וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת בְּנֵי יוֹסֵף וַיֹּאמֶר מִי
אַלֶּהָ. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, פְּסוּק זֶה קִשְׁיָא,
שְׂכַתּוֹב וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל, וְכָתוּב וְעֵינַי
יִשְׂרָאֵל כָּבְדוּ מִזֶּקֶן לֹא יוֹכֵל לְרֹאוֹת. אִם

(יחזקאל לג) חֵי אֲנִי נְאֻם ה' וְגו' אִם אֲחַפּוּז
בְּמֹת הָרָשָׁע כִּי אִם בְּשׁוֹב רָשָׁע מִדְּרָכּוֹ.
וּבְגִלּוֹל זֶה כֹּל אוֹתָם רָשָׁעֵי הָעוֹלָם
שְׂעוּמָדִים בְּמִקּוּמָם, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא דִן
אוֹתָם לְטוֹבָה.

וְלַפְעָמִים אוֹתָם הַחִלָּאִים נִשְׁלָם זְמַנָּם
מִלְשָׁרוֹת שָׁם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דברים מב)
וְחִלָּאִים רָעִים וְנֶאֱמָנִים, שְׂעֵשׂוּ אֲמוֹנָה,

דַּחַמָּא בְרוּחַ קְדָשָׁא, אֵינּוּן בְּנֵי יוֹסֵף, דְּאֵינּוּן יִרְבְּעָם
 וְחִבְרִיּוֹ. דְּיִרְבְּעָם עֶבֶד תַּרְיִן עֲגָלֵי זָהָב, וְאָמַר (מלכים א'
 יב) אֱלֹהֵי אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל. וּבְגִין כֹּף, מִי אֱלֹהֵי, מָאן הוּא
 דְּזַמִּין לְמִימַר אֱלֹהֵי אֱלֹהֵיךָ לְטַעֲוֹן אַחֲרֵן, וּבְגִין כֹּף
 וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת בְּנֵי יוֹסֵף.

מִכָּאן, דְּצַדִּיקֵיָא חָמָאן עוֹבְדָא לְמַרְחוּק, וְקוֹדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא מְעַטֵּר לֹון בְּעֵטְרָא דִּילִיָּה, מַה
 קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא חָמֵי לְמַרְחוּק, כְּמַה דְּכַתִּיב, (בראשית
 א) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד,
 דְּקְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא חָמָא כָּל עוֹבְדֵינִי, עַד לָא יַעֲבֵד
 לֹון, וּבְלָהוּ אַעֲבְרוּ קַמִּיָּה.

כְּגוֹזְנָא דָּא, כָּל דְּרִין דְּעֵלְמָא, מְסִיפֵי עֵלְמָא, עַד
 סִיפֵי עֵלְמָא, בְּלָהוּ אֶתְעַתְדוּ וְקִימוּ קַמִּיָּה
 עַד לָא יִיתוּן לְעֵלְמָא. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (ישעיה מא)

לשון הקודש

בְּעֵטְרָתוֹ. מַה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רֹזָא
 לְמַרְחוּק, כְּמֹו שְׁכַתוֹב (בראשית א) וַיֵּרָא
 אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה טוֹב
 מְאֹד, שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רֹזָא כָּל
 הַמַּעֲשִׂים עַד שְׁלֵא עוֹשִׂים אוֹתָם, וּבְכֵלָם
 עוֹבְרִים לְפָנָיו.

כְּמֹו זֶה כָּל דְּוֹרוֹת הָעוֹלָם מְסוּף הָעוֹלָם
 וְעַד סוּף הָעוֹלָם, כְּכֵלָם הִתְיַצְבוּ וְעָמְדוּ
 לְפָנָיו עַד שְׁלֵא יִבְאוּ לְעוֹלָם. וְהוּוּ שְׁכַתוֹב

לָא יוּבַל לְרֹאוֹת, אֲזַי מַה זֶה וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל?
 אֵלָא שְׂרָאָה בְרוּחַ הַקְּדָשׁ אוֹתָם בְּנֵי
 יוֹסֵף, שֶׁהֵם יִרְבְּעָם וְחִבְרִיּוֹ, שֶׁיִּרְבְּעָם
 עָשָׂה שְׁנֵי עֲגָלֵי זָהָב וְאָמַר (מלכים א' יב) אֱלֹהֵי
 אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל. וְלָכֵן מִי אֱלֹהֵי, מִי הוּא
 שְׁעֵתִיד לֹמַר אֱלֹהֵי אֱלֹהֵיךָ לְעַבּוֹדָה זָרָה,
 וְלָכֵן וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת בְּנֵי יוֹסֵף.

מִכָּאן שְׁצַדִּיקִים רֹזָאִים מַעֲשָׂה לְמַרְחוּק,
 וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְעַטֵּר אוֹתָם

קורא הדורות מראש, עד לא אתברי עלמא. בגין
 דכל נשמתין דנחתין לעלמא, עד לא ייתון, בלהו
 קיימי קמיה דקדשא ברין הוא, בדיוקנא דקיימי
 בהאי עלמא, ואקרון בשמחון, דכתיב, (ישעיה מ) לכלם
 בשם יקרא.

אוף הכי צדיקיא, קדשא ברין הוא אחמי לון
 כל דרין דעלמא, עד לא ייתון וישתבחון
 בעלמא. מנא לן מאדם (דא אדם) דתוה קדמאה,
 דקדשא ברין הוא אחמי ליה פל אינון דרין עד
 לא ייתון, בדכתיב, (בראשית ה) זה ספר תולדות (אדם).
 דתנינו, אחמי ליה, פל אינון דרין דזמינין למיתי
 לעלמא. וכן למשה, דכתיב, (דברים לד) ויראהו ה' את
 פל הארץ, דקדשא ברין הוא אחמי ליה פל דרין
 דעלמא, וכל אינון מנהיגי עלמא, וכל שאר נביאי,
 עד לא ייתון לעלמא.

לשון הקודש

יבאו וימצאו בעולם. מנין לנו? מאדם וזה
 אדם שיהיה ראשון, שהקדוש ברין הוא
 הראה לו כל אותם דורות עד שלא יבאו,
 שכתוב (בראשית ה) זה ספר תולדות ואדם,
 ששנינו, הראה לו כל אותם דורות
 שעתידים לבא לעולם. וכן למשה,
 שכתוב (דברים לד) ויראהו ה' את כל הארץ,
 שהקדוש ברין הוא הראה לו כל דורות

קרא הדורות מראש, עד שלא
 נברא העולם. משום שכל הנשמות
 שיודרות לעולם, עד שלא ירדו, כלם
 עומדים לפני הקדוש ברין הוא בדמות
 שעומדים בעולם הזה, ונקראים בשמות,
 שכתוב (שם מ) לכלם בשם יקרא.

גם כך הצדיקים, הקדוש ברין הוא
 מראה להם כל דורות העולם עד שלא

אֹרֶף הָבֵא, וַיֵּרֶא יִשְׂרָאֵל אֶת בְּנֵי יוֹסֵף, חָמָא
 לְמַרְחֹק, וְאֶזְדַּעְזַע, וְאָמַר מִי אֵלֶּה. וְהָיָה קָרָא
 אֲשֶׁלִּים לְתַרְיִן סְטָרִין, לְתַאי סְטָרָא, וּלְתַאי סְטָרָא.
 וְעַל דָּא אָתִיב יוֹסֵף וְאָמַר, בְּנֵי הִים אֲשֶׁר נָתַן לִי
 אֱלֹהִים בְּזֹה. וּמָנָא לָן דְּקִדְשָׁא בְּרִידָא הוּא אֲתַמִּי
 לִיה בְּרוּחָא דְקִדְשָׁא. דְכַתִּיב וְהִנֵּה הִרְאָה אֶתִּי
 אֱלֹהִים גַּם אֶת זְרַעְךָ. גַּם, לְאַסְנָאָה אֵינֻן דְנַפְקִין
 מִנִּיהַ בְּדַקְאֲמָרִין:

וַיְבָרֶךְ אֶת יוֹסֵף וַיֹּאמֶר הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר וָגו', בְּתַאי
 קָרָא אִית לְאַסְתַּפְּלָא בֵּיה, וַיְבָרֶךְ אֶת יוֹסֵף,
 דְלֹא אֲשַׁבְּחֵן הָבֵא בְּרָכָה דְבְרִידָא לִיה לְיוֹסֵף אֲלֹא
 לְבָנָיו. אִי לְבָנָיו, וַיְבָרְכֵם מִיבְעֵי לִיה, מַהוּ וַיְבָרֶךְ אֶת
 יוֹסֵף, וְלֹא אֲשַׁבְּחֵן הָבֵא דְאֲתַבְּרִידָא יוֹסֵף.

לשון הקודש

— לרבות אותם שיצאו ממנו, כפי
 שאמרנו.

וַיְבָרֶךְ אֶת יוֹסֵף וַיֹּאמֶר הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר
 וָגו'. בפסוק הזה יש להתבונן בו, וַיְבָרֶךְ
 אֶת יוֹסֵף, שְׁלֹא מְצָאנוּ כָאן בְּרָכָה שֶׁבְּרִידָא
 אֶת יוֹסֵף, אֲלֹא אֶת בְּנָיו. אִם לְבָנָיו, אִז
 צָרִיךְ לְהִיּוֹת פְּתוּב וַיְבָרְכֵם, אִז מַה זֶה
 וַיְבָרֶךְ אֶת יוֹסֵף, וְלֹא מְצָאנוּ כָאן שְׁיוֹסֵף
 הַתְּבָרֶךְ?

העולם וכל אותם מנהיגי העולם וכל
 שאר הנביאים עד שלא יבאו לעולם.

גם כאן, וַיֵּרֶא יִשְׂרָאֵל אֶת בְּנֵי יוֹסֵף, רָאָה
 לְמַרְחֹק וְהֶזְדַּעְזַע, וְאָמַר מִי אֵלֶּה? וּפְסוּק
 זֶה מְשָׁלִים לְשֵׁנֵי אַדְרִים, לְצַד זֶה וּלְצַד
 זֶה. וְלִכֵּן הִשִּׁיב יוֹסֵף וְאָמַר, בְּנֵי הִים אֲשֶׁר
 נָתַן לִי אֱלֹהִים בְּזֹה. וּמִנֵּיין לָנוּ שֶׁהִרְאָה לֹו
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּרוּחַ הַקְּדוּשׁ? שֶׁפְּתוּב
 וְהִנֵּה הִרְאָה אֶתִּי אֱלֹהִים גַּם אֶת זְרַעְךָ. גַּם

**אָמַר רַבִּי יוֹסֵף, אֶת דִּיּוּקָא, כְּתִיב אֶת יוֹסֵף, בְּרַכְתָּא
דְּבְנֵי הָהּ, וְכַד אֶתְבְּרַכְּאן בְּנֵי, אִיהוּ
מִתְבְּרַךְ. דְּבְרַכְתָּא דְּבְנֵי דְּבַר נָשׁ בְּרַכְתִּיהּ אִיהִי.**

**אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וַיְבָרַךְ אֶת יוֹסֵף, אֶת דִּיּוּקָא,
דְּבָרִיךְ לְאֵת קַיִמָא, רָזָא (נ"א דְּבָרִית בְּנֵי דְּכִיּוֹן דְּאָמַר
בְּנֵי הֵם אֲשֶׁר נָתַן לִי אֱלֹהִים בְּנֵה, בְּדִין בְּרִיךְ לְהַהוּא אֶתְר רָזָא) דְּבָרִית דְּנִטְר
יוֹסֵף, וּבְנֵי כַּךְ אֶקְרִי צְדִיק, אֶת דִּיּוּסֵף, רָזָא דְּבָרִית
דְּקַיִמָא בְּתַדִּיָּה דִּיּוֹסֵף:**

**הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר הִתְהַלְכּוּ אֲבוֹתַי לְפָנָיו. הָאֱלֹהִים,
דָּא רָזָא דְּבָרִית קַדִּישָׁא, קַיִמָא קַדִּישָׁא.
אֲבוֹתַי לְפָנָיו, דִּיּוּקָא לְפָנָיו, דְּאִינוּן קַדְמָאי עֲלָאי,
מִקְמֵי רָזָא דְּנָא, אֲבִרְהֵם וַיִּצְחָק, דְּהָא מְנַהוֹן אֶתְזוּן
וַיִּנְקָא הַהוּא (נ"א מִהַהוּא) אֶתְר.**

לשון הקודש

שְׁמַר, וְלִבְנֵי נִקְרָא צְדִיק. אֶת שֶׁל יוֹסֵף,
סוּד הַבְּרִית שְׁעוּמְדַת עִם יוֹסֵף.
הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר הִתְהַלְכּוּ אֲבוֹתַי לְפָנָיו.
הָאֱלֹהִים – זֶה סוּד הַבְּרִית הַקְדוּשָׁה,
בְּרִית קִדְשׁ. אֲבוֹתַי לְפָנָיו – דְּנִקְרָא לְפָנָיו,
שְׂאוֹתֵם רֵאשׁוּנִים עֲלִיוּנִים מִלְּפָנֵי סוּד
שְׁלַגְנוּ, אֲבִרְהֵם וַיִּצְחָק, שְׁהָרִי מֵהֵם גְּזוּן
וַיִּנְקָא אוֹתוֹ (מֵאוֹתוֹ) מְקוּם.

**אָמַר רַבִּי יוֹסֵף, דְּנִקְרָא אֶת, כְּתוּב אֶת
יוֹסֵף, הַבְּרַכָּה שֶׁל בְּנֵי הַיְתָה, וְכַאֲשֶׁר
מִתְבְּרָכִים בְּנֵי, הוּא מִתְבְּרַךְ. שְׁבְרַכָּה
שֶׁל בְּנֵי שֶׁל אָדָם בְּרַכְתּוֹ הִיא.
אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וַיְבָרַךְ אֶת יוֹסֵף, דְּנִקְרָא
אֶת, שְׁבְרַךְ אֶת אוֹת הַבְּרִית, סוּד וְהַבְּרִית
מְשוּם שְׁפִיזוֹן שְׁאָמַר בְּנֵי הֵם אֲשֶׁר נָתַן לִי אֱלֹהִים
בְּנֵה, אִזְ בְּרַךְ לְאוֹתוֹ מְקוּם סוּדוֹ הַבְּרִית שְׁיוֹסֵף**